

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta
Katedra filozofie a spol. věd

Posudek vedoucího/oponenta diplomové práce *nehodící se škrtně

| | | | | | |
|--|---|-----------------|---------------------|---------------|---------------------|
| Jméno autora/ky | Michael Gaspar | | | | |
| Název práce | Thomas Pogge: Chudoba jako porušování lidských práv? | | | | |
| Studijní obor | Společenské vědy se zaměřením na vzdělání – Základy techniky se zaměřením na vzdělání | | | | |
| Vedoucí práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště) | Mgr. et Mgr. Michal Rigel, Ph.D. | | | | |
| Oponent práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště) | Mgr. et Mgr. Jan Černý, Ph.D. | | | | |
| Konzultant práce (jméno a příjmení s tituly, pracoviště) | | | | | |
| Rok obhajoby | | | | | |
| Rozsah práce (počet stran vlastního textu + přílohy zvlášť): | | | | | |
| Obrazová příloha | ano - ne | Tabulky a grafy | ano - ne | Další přílohy | ano - ne |

Použitá literatura (počet):

Hodnocení cíle/ů práce

(charakteristika cíle, způsob jeho stanovení, užitečnost cíle, slovně)

Bakalářská práce si vytkla za cíl shrnout a zhodnotit pozici Thomase Poggeho, který v chudobě vidí porušování lidských práv. Na základě vlastní četby vybraných Poggeho textů a textů dalších autorů autor práce ve čtyřech kapitolách seznamuje čtenáře s Poggeho myšlenkami, které se globální chudoby týkají, a u některých z nich uvádí také jejich kritiku – tu ovšem většinou velmi stručně. V práci se tak setkávají či utkávají dvě kritické pozice: nejprve Poggeho, protože ta je sama kritikou, a to jak kritikou určité praxe (globální redistribuce bohatství, fungování globálních institucí), tak určité teorie (především Rawlsovy teorie mezinárodní spravedlnosti); poté přicházejí na řadu různé pozice, které jsou naopak kritické k Poggemu a k jeho návrhům na řešení problémů globální chudoby. Autor práce se v tomto souboji kritik vesměs zdržuje toho, aby zaujal vlastní pozici a z ní Poggeho pozici sám hodnotil, pouze o jednotlivých pozicích referuje; činí tak ovšem velmi poučeným, suverénním a stylisticky hladkým způsobem.

Je třeba ocenit závažnost cíle – reflexe problémů globální chudoby v díle zajímavého politického filozofa, a také fakt, který je s tím spojen, že totiž autor práce musel být schopen porozumět širokému spektru problémů sociálních, ekonomických i politických, které jsou s otázkou globální chudoby spjaty.

Hodnocení obsahové stránky práce

| | | | |
|--|-----|-------------|----|
| <i>Užití zásadní odborné literatury a zdrojů</i> | ano | s výhradami | ne |
| <i>Přiměřená odborná terminologie práce</i> | ano | s výhradami | ne |
| <i>Vhodně zvolená metoda</i> | ano | s výhradami | ne |

Splnění deklarovaného cíle/cílů práce | ano | s výhradami | ne

Hodnocení formálních kritérií práce

| | | | |
|--|-------|-------------|--------|
| Stylistická úroveň práce | dobrá | s výhradami | špatná |
| Pravopis a gramatika | dobré | s výhradami | špatné |
| Vhodná grafická úprava stránkování a textu | dobrá | s výhradami | špatná |
| Zpracování příloh | dobré | s výhradami | špatné |

Zásadní připomínky k obsahové úrovni práce

- a) Práce je zvládnuta velmi dobře, v některých ohledech lze říci suverénně. Asi nejlépe působí druhá kapitola, v níž autor popisuje Rawlsovu teorii mezinárodní spravedlnosti, její kritiku od Poggeho a poté Poggeho vlastní kosmopolitní pozici v této otázce. Naopak nejslabší je poslední čtvrtá kapitola o globální zdrojové dividendě – působí trochu jako odytá, snad psaná v časovém stresu. Tento rozdíl mezi suverénní kapitolou zabývající se teoretickým problémem a slabší kapitolou zabývající se praktickým problémem (jak změnit globální redistribuci bohatství) jako by poukazoval i na to, že je obecně snazší vést ideové (teoretické) bitvy než reálně měnit lidskou společnost. U některých praktických problémů mohl autor práce pečlivěji pracovat s daty a grafy – kupříkladu výklad o několika prazích chudoby není úplně jasný. Bylo by také lepší více vysvětlovat odborné, zejména ekonomické pojmy jako parita kupní síly apod.
- b) Je škoda, že autor práce v takto zásadním tématu nezaujímá vlastní pozici – tato absence je výraznější tím spíše, že práci pojednal jako souboj různých kritik, jak už jsem psal výše v hodnocení cílů práce.

Zásadní připomínky k formální úrovni práce

- a) Práce má po všech stránkách výbornou formální úroveň.

Otázky k obhajobě práce

- 1) Jaká je – po prostudování literatury, kterou uvádíte – vaše pozice v pojednávaných problémech, tedy zejména v otázce globální chudoby a jejího vztahu k morálnímu univerzalizmu lidských práv? Stojíte spíše na Poggeho straně, nebo na straně některého z jeho kritiků? Nebo máte případně nějakou zcela vlastní pozici?
- 2) Dokážete si představit fungování globální zdrojové dividendy, jak ji Pogge navrhuje?
- 3) Kde jsou podle vás ideové zdroje univerzalizmu lidských práv? Kde se podle vás bere nesamozřejmá – jak nás historický vývoj poučuje – myšlenka, že lidé jsou si rovni a mají mít stejná práva a povinnosti, a to i v globálním měřítku?

Výsledné hodnocení práce

Práci doporučuji – ~~nedoporučuji~~ k obhajobě. *nehodící se škrtně

Stručné slovní hodnocení (dle uvážení posuzovatele)¹

Výborná práce, která se zabývá závažným tématem globálního významu.

Hodnocení: A

.....10.1.2024, Klatovy.....
datum a místo

.....Jan Černý.....
podpis autora posudku

¹ Např. náročnost tématu, specifika řešení, samostatnost nebo invence studenta, co jsou hlavní klady, nedostatky práce, případně jaký je přínos, nebo využitelnost práce, navrhovaná doporučení k možnému zužitkování práce; zejména však návrh řešení pro případ nedoporučujícího posudku: a) upřesnit, doplnit nebo rozvést stanovenou pasáž, b) opravit, přepracovat stanovenou pasáž, c) přepracovat celou práci na zadané téma, d) vypracovat novou práci na nové téma.